

6. Смоляницький Б.М. Информационное обслуживание в Интернете : учеб. пособие / Б.М. Смоляницький. – Харьков, 1998. – Ч.1. – 65 с.; Ч. 2. – 63 с.
7. Ткачук Л. Віртуальна виставка: нова послуга бібліотеки / Л. Ткачук // Вісник книжкової палати. – 2007. – №6. – С. 36-38.

In article analyses the mainly stages preparation and structure virtual books exhibitions and especially their creatures. Also gives character virtual exhibitions which are on site scientific library of KPNU the name of I. Ogienna.

Key words: *virtual exhibition, virtuality, informative resources, the university, scientific library.*

Отримано: 23.01.2015

УДК 027.7:004.4(477.83)

*Р. С. Самотий, М. Р. Колосевич,
м. Львів*

ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ СЕМІНАРІВ АБІС «УФД/БІБЛІОТЕКА» – СПРОБА РОЗВИТКУ КОРПОРАТИВНИХ ЗВ'ЯЗКІВ

Представлено досвід організації в науково-технічній бібліотеці Національного університету «Львівська політехніка» впродовж 2009-2014 рр. семінарів з впровадження автоматизованої бібліотечно-інформаційної системи «УФД/Бібліотека» з участю представника фірми-розробника. Увагу зосереджено на методиці проведення семінарів-практикумів, формах подачі інформації, проблемах. Показано доцільність налагодження корпоративних зв'язків між бібліотеками західного регіону.

Ключові слова: *«УФД/Бібліотека», корпоративні зв'язки, автоматизована бібліотечно-інформаційна система, семінар.*

Перспективи розвитку бібліотек тісно пов'язані із застосуванням комп'ютеризації бібліотечних процесів та з використанням автоматизованих бібліотечно-інформаційних систем (АБІС).

На сьогоднішній день в Україні функціонує декілька бібліотечних автоматизованих систем від різних розробників: «ІРБІС», «УФД/Бібліотека», ALEPH, Koha, UNILIB, «ГАЛС» та ін.

Розробка ківської компанії «Український Фондовий Дім» система «УФД/Бібліотека» – одна із найбільш розповсюджених, оскільки має понад 250 впроваджень в Україні, у тому числі серед вищих навчальних закладів. АБІС характеризується великою функціональністю та гнучкістю, має україномовний зручний графічний інтерфейс. Система «УФД / Бібліотека» охоплює всі ділянки роботи бібліотеки: комплектування, обробку і каталогізацію, обслуговування читачів і ведення обліку роботи МБА, моніторинг статистичних показників роботи бібліотеки, взаємодію з читачами з питань комплектування, роботу з електронними документами, експорт та імпорт.

Особливості експлуатації, проблеми, що виникають при використанні інформаційної бібліотечної системи спонукають до організації спільних заходів для навчання і взаємного обміну набутим досвідом. Найефективнішою формою проведення заходів є організація семінарів, спрямованих, у тому числі, і на підвищення кваліфікації фахівців. Технологія підготовки до них передбачає попереднє визначення теми і основних питань для обговорення.

Під час таких зустрічей працівники бібліотек, зазвичай, мають можливість безпосереднього спілкування з розробником, яке в свою чергу позитивно впливає на вирішення типових проблем, що виникають при роботі з автоматизованою бібліотечно-інформаційною системою та збагачує досвід персоналу в процесі освоєння нових технологій.

Теоретичне підґрунтя і дискурс навколо порушеної проблеми висвітлюється в низці публікацій. Питання корпоративних зв'язків бібліотек України обговорювалося на конференціях і достатньо широко представлено у фаховій періодиці: перспективи розвитку бібліотечних консорціумів у статті Т. Ярошенко [6], інтеграція бібліотек вищих навчальних закладів у центрі уваги соціологічного дослідження, проведеного Т.О. Колесниковою [2], досвід проведення і організації науково-практичних семінарів з розвитку інформаційних ресурсів Криму представлено у доповіді Г.В. Ядрової [5]; аналіз напрямів взаємодії бібліотек України протягом 2009-2012 рр. проведено у дослідженні О.Ю. Мар'їної [4] та багато інших. У публікаціях фахівців приділяється увага формам і методам професійного навчання бібліотекарів. Наприклад, російський досвід організації семінарів представлено в статті І. Макеєвої [3]. Як приклад, відзначимо участь розробників автоматизованих бібліотечних систем на професійних бібліотечних заходах з промоцією власних інформаційних продуктів Карпенко І.В. [1].

Але у нашій роботі ми прагнемо привернути увагу і зосередитися на практичному досвіді організації семінарів для бібліотек навчальних закладів. У рамках впровадження і експлуатації з метою ознайомлення з функціональними можливостями автоматизованих систем проводяться разові або циклічні заходи на базі установи, яка їх використовує. Наведемо декілька прикладів такої співпраці. Зазначимо, що в статті не розглядається величезний досвід і подробиці взаємодії бібліотек, спрямований, наприклад, на ведення корпоративних каталогів і картотек.

Бібліотеки вищих навчальних закладів України не стоять осторонь цих тенденцій. Однією з перших започаткувала проведення тренінг-семінарів з автоматизації бібліотечних процесів бібліотека Харківського національного університету радіоелектроніки. У 2007 р. з метою обміну досвідом та навчання методів роботи з автоматизованою системою проведено три семінари «Автоматизація бібліотечних процесів: адміністративні, організаційні і системні технологічні рішення на базі АБІС «УФД/Бібліотека» за темами «Комплектування фонду» і «Наукова обробка документів».

Бібліотека Житомирського національного агроекологічного університету провела протягом 2013 р. низку семінарів-практикумів з впровадження АБІС «ІРБІС 64» для працівників аграрних бібліотек об'єднання сільськогосподарських бібліотек.

Бібліотеки України перебувають на різних етапах впровадження нових бібліотечних технологій, так у 2011 р. на базі ОУНБ ім. О. Ольжича у м. Житомир проведено семінар-тренінг для бібліотекарів шкіл на тему «Автоматизація бібліотек «ІРБІС»: функціональні можливості та нові рішення». Окрім того ці дві бібліотеки виконують спільний проект – аналітичний опис статей в АБІС «ІРБІС 64».

Національна бібліотека України ім. В. Вернадського також має досвід організації стажування керівників і фахівців бібліотек НДУ НАН України, які працюють з комп'ютерними технологіями, наприклад «Система автоматизації «ІРБІС»: досвід впровадження у науковій бібліотеці Національного університету технологій і дизайну» (2009) або проведення практикуму «Підготовка матеріалів (описів за АБІС «ІРБІС») до Державного реєстру національного культурного надбання».

Під час проведення щорічної міжнародної кримської конференції упродовж багатьох років функціонувала «Школа-сеінар ІРБІС».

Науково-технічна бібліотека Національного технічного університету України «КПІ» від 2006 р. бере участь у проєкті корпоративної бібліотечної системи АЛЕРН 500 разом з Науковою бібліотекою НаУКМА, Публічною бібліотекою ім. Лесі Українки та Львівською національною науковою бібліотекою України ім. В. Стефаника.

Понад 18 бібліотек-учасників з різних регіонів України, у т.ч з Донецької, Одеської, Полтавської областей співпрацюють у «Корпорації користувачів АБІС «UNILIB».

Необхідно згадати нещодавній захід, проведений Науковою бібліотекою ім. М. Максимовича Київського національного університету і який як анонсовано організатором, буде мати продовження. 18 грудня 2014 р. на базі бібліотеки проведено практичне заняття з опису рідкісних та цінних видань в АБІС «УФД/Бібліотека» у якому взяло участь 20 фахівців різних бібліотек вищих навчальних закладів.

Варто вивчати і запозичувати досвід зарубіжних колег. Таким прикладом слугують цикли курсів з підвищення кваліфікації (з видачею сертифікатів), які вже протягом двадцяти років організовує бібліотека Вроцлавської політехніки. Основним принципом таких заходів є передача бібліотекою-організатором напрацьованого практичного досвіду впровадження актуального на той час процесу інформатизації. Простежимо циклічність змін тем навчальних курсів протягом усього часу функціонування школи: від послуг Інтернету (1996-1999); автоматизованих бібліотечних систем (1985-2000) до питань функціонування електронних журналів (2000-2012) та електронних джерел інформації (2013) [7].

Як приклад, наведемо і останній міжнародний захід, організований у Польщі восени 2014 р. На конференції «Копа – відкритий ресурс для обслуговування наукових бібліотек» порушено питання щодо функціональності системи, можливостей її модифікації, інтеграції з іншими системами та ряд інших проблем. Як бачимо бібліотечною громадськістю напрацьовано цікавий і різноманітний досвід обговорення актуальних проблем при використанні тієї чи іншої автоматизованої бібліотечної системи.

Наша стаття – спроба представити напрацювання Науково-технічної бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка» і поділитися першими кроками у налагодженні корпоративних зв'язків між бібліотеками західного регіону, які використовують програмну систему «УФД/Бібліотека».

Упродовж шести років (з 2009 р.) на базі нашої бібліотеки для працівників книгозбірень вищих навчальних закладів III-IV рівня акредитації західного регіону проводиться цикл семінарів з проблем впровадження АБІС «УФД/Бібліотека», спрямованих на перспективу взаємодії та партнерства. Відтак, нарізла необхідність його аналізу та узагальнення, результатами яких маємо намір поділитись із колегами, що і є основною метою нашої статті.

Нами обрано семінар-практикум, захід що супроводжується демонстрацією практичного досвіду, у якому значну увагу приділено практичним проблемам. Невід'ємною частиною семінару є проведення майстер-класів, чи то відкритих, на самому семінарі, чи за бажанням колег, на окремих робочих місцях, де знайомимо їх із особливостями та нюансами впровадження модулів.

Етапи впровадження АБІС «УФД/Бібліотека» яскраво характеризує динаміка зміни формулювання назви заходу: від «Впровадження системи «УФД/Бібліотека» у практику роботи бібліотеки вищого навчального закладу» (у 2009-2011 рр.), «Фонд електронних документів: бібліотечний технологічний цикл із

використання системи «УФД/Бібліотека» (у 2012 р.) і до «Особливості роботи системи «УФД/Бібліотека» у бібліотеці вищого навчального закладу» (у 2013-2014 рр.). Відповідно до актуальності теми змінювався й девіз семінарів. З вище сказаного виокремимо три основні етапи роботи над впровадженням системи. Якщо спочатку на семінарах розглядалися питання послідовності впровадження системи «УФД/Бібліотека» у НТБ, обговорювалися основні методи роботи з автоматизованою системою, то згодом вже аналізували автоматизацію кожного бібліотечного технологічного процесу: комплектування, опрацювання літератури, бібліографії, обслуговування користувачів на абонементі та в читальних залах. Окремий семінар було присвячено вивченню роботи з фондом електронних документів та шляху електронного документу в системі «УФД/Бібліотека» від обліку/реєстрації та опрацювання до обслуговування користувачів. Упродовж двох останніх років на наших семінарах розглядаються проблеми редагування бібліографічних записів у електронному каталозі та його інтеграції з «Електронним науковим архівом» і автоматизованим модулем – «Віртуальне навчальне середовище».

Семінари відбуваються у форматі демонстрації досвіду бібліотеки, презентації наступного етапу впровадження за обов'язковою участю представника фірми-розробника. Підготовка чергового заходу здійснюється відділами, в яких реалізовано той чи інший процес, а розробник презентує нові елементи АБІС та пропозиції щодо покращання існуючих технічних характеристик. Важливою особливістю кожного семінару є обговорення актуальних проблем (найчастіше технічних) і спроба їх вирішення. Ми, як організатори, заохочуємо гостей, учасників семінарів брати активну участь в обговоренні, обміні досвідом. З цією метою заздалегідь, на стадії підготовки в інформаційних повідомленнях, на сайті і при розсилці запрошень ставимо низку проблем, які висвітлюватимуться на майбутньому семінарі. На отримані питання пробуємо знайти відповідь або передаємо представнику Фондового дому.

На перших етапах упродовж 2009-2011 рр. семінар відбувався під девізом «Впровадження системи «УФД/Бібліотека» у практику роботи бібліотеки вищого навчального закладу». На семінарах ми ділилися практичним досвідом роботи на декількох технологічних ділянках, розглядалися питання автоматизації бібліотечних технологічних процесів: комплектування, опрацювання літератури, бібліографії, обслуговування користувачів на абонементі та в читальному залі.

Під час зустрічі у 2009 р. працівником відділу комплектування проаналізовано зміну технологічного середовища на основі АБІС «УФД/Бібліотека», адже впровадження засобів комп'ютеризації внесло суттєві корективи в організацію роботи відділу. Уперше розглянуто функціональні можливості системи при редагуванні бібліографічних описів документів. Учасників семінару ознайомлено із використанням нових технологій і їхнім позитивним впливом на роботу відділу обслуговування науковою літературою.

Згадаймо і про важливе питання, порушене на семінарі, стосовно впровадження системи «УФД/Бібліотека» в роботу відділу наукової бібліографії. Відбулося обговорення методики укладання щорічного бібліографічного покажчика «Праці вчених Львівської політехніки» з використанням системи «УФД/Бібліотека». Розкрито також особливості укладання та структури покажчиків із серії «Бібліографія вчених Львівської політехніки».

Підготовлено низку методичних вказівок, в яких розглянуті питання каталогізації електронних ресурсів, зокрема проблеми і особливості створення бібліографічних описів електронних документів.

На семінарі, організованому 2010 року, порушувалася низка важливих проблем: підвищення ефективності доступу до інформаційно-бібліотечних ресурсів; побудова спеціалізованих інформаційних масивів для ефективного пошуку на основі оперативних баз даних АБІС, каталогів документів, повнотекстових баз даних.

Одне з практичних питань торкалося впровадження у практику роботи НТБ НУ «Львівська політехніка» модуля «Книгозабезпеченості», який передбачає автоматичний розрахунок книгозабезпеченості всіх дисциплін, що читаються в університеті. На семінарі розглядалися проміжні результати виконаних робіт, а саме: з'єднання дисциплін зі спеціальностями за всіма рівнями освіти (бакалаври, магістри, спеціалісти); приєднання до дисциплін навчальної літератури, яка є у фондах, але не рекомендується кафедрами; проставлення індексів УДК для дисциплін, на які у фондах наявна рекомендована література. Представлено нові спеціалізовані засоби, параметризацію розрахунку книгозабезпеченості.

У 2011 р. підводилися чотирирічні підсумки роботи з системою, представлено тогочасний стан впровадження АБІС «УФД/Бібліотека», досвід автоматизованої книговидачі при обслуговуванні користувачів НТБ НУ «Львівська політехніка». Особливістю цього семінару була активна участь директора бібліотеки Української академії друкарства С.Г. Янчишин, яка охарактеризувала основні напрямки впровадження «УФД/Бібліотека» з власного досвіду роботи.

Актуальне питання, яке розглядалося на семінарі 2012 року, присвячено особливостям опрацювання фонду електронних документів. Бібліотечний технологічний цикл розглядався крізь призму використання системи «УФД/Бібліотека»: облік та реєстрація електронних документів у відділі комплектування; подальша робота з ними, а саме систематизація документів у автоматизованій бібліотечній системі та редагування форми «Біопис документа» у відділі наукового опрацювання і передача їх у підрозділи для обслуговування ними користувачів. Доповідачі з відділів обслуговування зупинилися на особливостях надання доступу до електронних документів.

Наступний цикл семінарів (2013-2014 рр.) перейшов на якісно вищий рівень і отримав девіз «Особливості роботи системи «УФД/Бібліотека» у бібліотеці вищого навчального закладу».

Важливе питання, яке розглядалося на семінарі 2013 р. стосувалося проблем створення зведеного корпоративного каталогу документів ВНЗ у системі «УФД/Бібліотека». Однак ця ініціатива не знайшла свого відгуку серед учасників семінару.

Згідно програми п'ятої зустрічі, яка відбувалася у 2013 р., проаналізовано досвід каталогізації сертифікованих курсів навчальних дисциплін із Віртуального навчального середовища НУ «Львівська політехніка» (ВНС) та його інтеграцію з електронним каталогом бібліотеки. Також розглянуто питання взаємодії та зв'язків між бібліографічною базою даних «Праці вчених Львівської політехніки» у системі «УФД/Бібліотека» та Електронним науковим архівом.

У 2014 р., під час останньої зустрічі, обговорювалися технологічні особливості процесу редагування електронного каталогу.

На початку семінару представлено проблеми і перспективи розвитку електронного каталогу. У наступному виступі зосереджено увагу на особливостях електронного каталогу Науково-технічної бібліотеки Національного університету «Львівська політехніка». Зацікавлення учасників семінару викликав виступ, що висвітлював технологічні особливості редагування електронного каталогу, практику створення групи редагування, спосіб і методи організації праці у цій групі.

Для учасників семінару проведено заняття-практикум з демонстрацією методів і прийомів, під час якого вони мали змогу ознайомитися з процесом редагування бібліографічного опису в системі «УФД/Бібліотека».

Показовим виявився семінар, проведений у 2014 р. Саме на останньому семінарі вперше зав'язалася жвава дискусія, чого організатори й прагнули, адже саме в умовах живого обговорення можна вирішити актуальні проблеми. Захід відвідало п'ятеро працівників різних відділів Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету на чолі з директором бібліотеки Марією Миколаївною Медведь. Продовженням семінару стали консультації в основних відділах бібліотечного технологічного циклу.

Участь у семінарах представників Українського Фондового Дому, його директора І. Карпенка в основному полягала в розкритті напрямків розвитку системи «УФД/Бібліотека». На першій зустрічі 2009 року було презентовано спеціальний модуль для реєстрації читачів, у 2010 р. обговорювалися актуальні проблеми впровадження програмної системи «УФД/Бібліотека» – «Реєстр читачів». Цього ж року за участі представника Українського Фондового Дому також аналізувалися проблема підвищення ефективності доступу до інформаційно-бібліотечних ресурсів, побудови спеціалізованих інформаційних масивів для ефективного пошуку на основі оперативних баз даних АБІС, каталогів документів, повнотекстових баз даних. Відбулася презентація версії 2.5 «УФД/Бібліотека». Окремо розглядалися нові спеціалізовані засоби параметризації розрахунку книгозабезпеченості.

Упродовж наступних років на кожному семінарі присутні мали змогу спілкуватися, обговорювати важливі питання та консультуватися із провідним інженером фірми-розробника Андрієм Кравцем.

Важливо наголосити на розвитку форм і методів подачі інформації. Під час проведення семінару відбувається демонстрація основних прийомів роботи у системі з виводом зображення на екран. Виступаючі готують презентації доповідей у програмі Microsoft PowerPoint. До деяких тем розроблялися методичні вказівки і готувався роздатковий матеріал. Так до теми «Методологічні особливості каталогізації електронних ресурсів: до проблеми створення біблїопису в системі «УФД/Бібліотека» підготовлено низку методичних роздаткових матеріалів, а саме: роздруковано і розповсюджено державні стандарти, таблиці «Типологічні ознаки електронних документів» і «Специфічні елементи, області бібліографічного опису та приклади позначення їх у схемі біблїопису електронних ресурсів», загальні схеми «Бібліографічного опису електронного ресурсу віддаленого доступу», «Бібліографічного опису електронного ресурсу локального доступу».

Зважаючи на складні соціально-політичні умови в державі, ми розглядаємо можливість уведення нового формату проведення заходу – вебінару.

Як уже згадувалося, обов'язковим елементом кожного семінару є практичні заняття, які проводяться безпосередньо за комп'ютером у системі «УФД/Бібліотека». За бажанням учасників, після семінару вони мають змогу обговорити питання, які їх цікавлять безпосередньо на робочих місцях в усіх відділах бібліотеки. І ця практика обміну досвідом, на нашу думку, є продуктивною, корисною і задля цього наші семінари відвідують колеги з інших бібліотек.

Ще одним нюансом таких зустрічей є нові знайомства з колегами, можливість продовжувати спілкування засобами віддаленого зв'язку, електронною поштою, що доволі часто відбувається – ми отримуємо запитання і по можливості надаємо консультації.

Наголосимо на тому, як розширювалося коло учасників семінару. Якщо на перших заходах у 2009-2011 рр. нашими відвідувачами були представники

бібліотек Львова і області, то вже у 2012 р. до нас завітали бібліотекарі і фахівці відділів інформаційних технологій з Буковинського державного фінансово-економічного університету, Дрогобицького державного педагогічного університету ім. І. Франка, Рівненського державного гуманітарного університету, Рівненського національного університету водного господарства і природокористування, Тернопільського національного технічного університету ім. І. Пулюя.

У наступний рік до постійних учасників приєдналися гості з Криворізького національного університету і Наукової бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.

У 2014 р. ми радо приймали чисельну делегацію Наукової бібліотеки Ужгородського національного університету. Семінар відвідали провідні спеціалісти Національної бібліотеки України ім. Вернадського, Національного музею історії України, Київського університету ім. Т. Шевченка.

Актуальність заходу підтверджує те, що в його роботі беруть участь фахівці бібліотек різних типів та підпорядкування, наприклад Центральної міської бібліотеки ім. Лесі Українки для дорослих. Постійними учасниками семінару є представники Львівської обласної бібліотеки для юнацтва.

Практика підготовки і проведення семінарів показала певні тенденції та низку проблем над якими треба працювати. Деяка пасивність учасників семінару пояснюється тим, що бібліотеки регіону знаходяться на різному рівні впровадження системи «УФД/Бібліотека», а також відсутністю досвіду брати участь у дискусіях. Трапляється, що семінари відвідують некомпетентні працівники, делеговані керівництвом окремих бібліотек. І, як правило, відсутність керівного складу бібліотек та спеціалістів відділів інформаційних технологій (з об'єктивних чи суб'єктивних причин) звужує коло питань, які би можна було піднімати на таких семінарах.

Але, незважаючи на вищесказане, вважаємо, що досвід проведення таких заходів вселяє надію, що регіональна інтеграція бібліотек буде мати продовження, сприятиме продуктивній співпраці, взаємному навчанню, підвищенню фахового рівня бібліотекарів.

Наша бібліотека, відчиняючи двері для корпоративної взаємодії, спілкування і обміну досвідом, сама змінюється і набуває потенціалу для подальшого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Карпенко І.В. Управління ресурсами установи і автоматизована інформаційно-бібліотечна система / І.В. Карпенко // Документознавство, бібліотекознавство, інформаційна діяльність: проблеми науки, освіти, практики : матер. міжнар. наук.-практ. конф., Київ, 25-26 травня 2004 р. – К., 2004. – С. 135-141.
2. Колесникова Т.О. Інтеграція бібліотек ВНЗ України: сучасний стан та перспективи розвитку (за результатами соціологічного дослідження) / Т.О. Колесникова // Наукові праці Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського. – К., 2010. – Вип. 28. – С. 209-217.
3. Макеєва І.І. Форми і методи професійного навчання співробітників бібліотек вищих навчальних закладів / І.І. Макеєва // Бібліотечний вісник. – 2009. – №4. – С. 37-43.
4. Мар'їна О.Ю. Корпоративна взаємодія бібліотек України / О.Ю. Мар'їна // Королівська читання 2012. Взаємодія та партнерство бібліотек у регіональному інформаційному просторі : матер. XV всеукр. наук.-практ. конф. Харків, 11-12 жовт. 2012 р. – Харків, 2013. – С. 14-18.
5. Ядрога Г.В. Досвід бібліотеки Кримського філіалу Інституту археології НАН України в розширенні культурно-просвітницького простору для фахівців бібліотеч-

- ної галузі Криму / Г.В. Ядрова // Сучасні проблеми діяльності бібліотеки в умовах інформаційного суспільства : матер. третьої наук.-практ. конф. з міжнар. участю, Львів, 29 верес. 2011 р. – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2011. – С. 381-391.
6. Ярошенко Т.О. Бібліотечні консорціуми: перспективи розвитку / Т.О. Ярошенко // Бібліотечний форум України. – 2006. – №4. – С. 7-11.
 7. Konferencje, seminaria, kursy [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.biblioteka.pwr.wroc.pl/254975.dhtml>.

The article presents the experience of the organization of seminars in Scientific Library of Lviv Polytechnic National University over the period 2009-2014 aimed at the implementation of «UFD/Library» automated library information system with the participation of a representative of the developer company. The focus is on how to conduct workshops and presentations of information problems. The expediency of establishing corporate relations between the libraries of the western region is shown.

Key words: «UFD/Library», corporate communications, automated library information system, seminar.

Отримано: 14.01.2015

УДК [011/016:004.738.5]:[025.5:027.7]

О. А. Дікунова,
м. Кривий Ріг

ВЕБЛІОГРАФІЯ ЯК ДЖЕРЕЛО ЕЛЕКТРОННОГО ДОВІДКОВО-БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ КОРИСТУВАЧІВ БІБЛІОТЕКИ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Розглянуто електронне довідково-бібліографічне обслуговування користувачів Наукової бібліотеки Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет». Проаналізовано аспекти окремого напрямку бібліографічної діяльності – вебліографії.

Ключові слова: бібліотека ВНЗ, інформаційно-бібліографічні ресурси, електронне довідково-бібліографічне обслуговування, інформаційні запити, вебліографія.

В умовах інформатизації бібліографічна діяльність бібліотек як соціальних інститутів набуває нових напрямів розвитку. Вони пов'язані, по-перше, з розвитком інформаційної культури особистості та інформаційної культури суспільства, з ускладненням системи інформаційних потреб споживачів; по-друге, з удосконаленням засобів інформаційно-бібліографічної діяльності, зокрема комп'ютерних технологій, формуванням різних інформаційних каналів, через які бібліографічна діяльність реалізує свої соціальні функції, з залученням в арсенал бібліографічної діяльності інформаційних технологій. Нові інформаційні реалії диктують нові умови щодо якості, повноти та оперативності довідково-інформаційного та бібліографічного обслуговування. Місія бібліотеки ВНЗ – бути центром інтегрованого інформаційного забезпечення навчального і наукового процесів, інформаційно-бібліотечним комплексом, що не тільки зберігає інформацію, а й надає послуги навігації в освітньому просторі, дає змогу забезпечувати онлайн-доступ до світових інформаційних ресурсів, поглиблювати пошук відповідної інформації.

Довідково-бібліографічне обслуговування традиційно вважається одним з найважливіших напрямків діяльності бібліотеки вищого навчального закладу.